

■ SPIS TREŚCI

Słowo Rzecznika Praw Dziecka	7
ROZDZIAŁ 1. Długa historia krzywdzenia – stosunek do dzieci w perspektywie historycznej	9
1.1. Dziecko i dzieciństwo na przestrzeni wieków – wprowadzenie	9
1.2. Zmiana sytuacji dzieci na przestrzeni dziejów	10
1.3. Przemoc wobec dzieci w ideach i praktykach wychowawczych	16
1.3.1. Przemoc jako integralna część wychowania	16
1.3.2. Przemoc w wychowaniu – nowe idee pedagogiczne a praktyka wychowawcza	19
1.4. Odmawianie dzieciom prawa do życia	23
ROZDZIAŁ 2. Krótka historia pomagania – przemoc wobec dzieci jako problem społeczny	28
2.1. Problem dziecka krzywdzonego – wprowadzenie	28
2.2. Problem dziecka krzywdzonego w nauce	29
2.2.1. Rozwój naukowego zainteresowania problemem dziecka krzywdzonego	29
2.2.2. Przemoc wobec dziecka w rodzinie – współczesne ujęcie definicyjne	32
2.3. Ochrona dziecka krzywdzonego	35
2.3.1. Początki reakcji i działań wobec zjawiska krzywdzenia dzieci	35
2.3.2. Nowe spojrzenie na przemoc wobec dziecka. Dobro dziecka czy interes społeczny?	37
2.3.3. Ewolucja współczesnych strategii ochrony dzieci przed przemocą	39
2.3.4. Pomoc czy represje? Zmiana modeli interwencyjnych	42
2.3.5. Od przedmiotu opieki do podmiotu prawa	43
2.4. Kontekst rozwoju publicznego zainteresowania problemem krzywdzenia dzieci	48

ROZDZIAŁ 3. Problem krzywdzenia dzieci w Polsce – rozmiary i społeczne postrzeganie zjawiska	50
3.1. Przemoc wobec dzieci – ukryty problem społeczny	50
3.2. Skala zjawiska krzywdzenia dzieci w rodzinie	54
3.3. Postawy społeczne wobec zjawiska krzywdzenia dzieci	63
ROZDZIAŁ 4. Problem przemocy wobec dzieci w reklamie społecznej	68
4.1. Metoda badawcza i opis przedmiotu badania	68
4.2. Problem krzywdzenia dzieci w polskich kampaniach społecznych	70
4.3. Analiza przekazów reklamowych kampanii społecznych dotyczących przemocy wobec dzieci	78
4.3.1. Definicje przemocy	78
4.3.2. Argumentacja przeciwko przemocy	82
4.3.3. Oczekiwania wobec odbiorców	90
4.3.4. Podsumowanie	96
ROZDZIAŁ 5. Problem przemocy wobec dzieci w debatach parlamentarnych	99
5.1. Metoda badawcza i opis przedmiotu badania	99
5.2. Przebieg prac legislacyjnych dotyczących zakazu stosowania kar cielesnych	100
5.3. Analiza dyskursu parlamentarnego dotyczącego zakazu stosowania przemocy wobec dzieci	101
5.3.1. Tradycja i prawo zwyczajowe versus zmiana cywilizacyjna	101
5.3.2. Autonomia rodziny versus ochrona dziecka	106
5.3.3. Autorytet i władza rodziców versus podmiotowość dziecka	111
5.3.4. Karcenie to nie przemoc versus kontinuum przemocy	114
5.3.5. Przymus i władza rodzicielska versus wychowanie bez kar cielesnych	118
5.3.6. Przemoc psychiczna – zgoda czy konieczny kompromis?	121
5.3.7. Podsumowanie	124
Zakończenie	127
Bibliografia	131
Materiał empiryczny	137
Strony internetowe	138
Aneks	139